

Hummelstaskolan
745 71 Enköping

2011-02-28

Dnr 43-2010:5179

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Hummelstaskolan
i Enköpings kommun

2011-02-28

Rektor Thomas Carrass
Hummelstaskolan
745 71 Enköping
thomas.carrass@hummelsta.enkoping.se

Enköpings kommun
Kungsgatan 42
745 80 Enköping
skolforvaltning@enkoping.se

Tillsyn i Hummelstaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Hummelstaskolan och Enköpings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att Hummelstaskolan inte kan uppvisa några skolövergripande resultat i förhållande till nationella mål. Därmed kan Skolinspektionen inte bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget. En indikation ges dock av resultaten i nationella proven. Av de elever i årskurs 3 som deltog i de nationella proven år 2010 nådde 87 procent målen i matematik och 72 procent i svenska. I årskurs 5 nådde 76 procent målen i matematik, 73 procent i svenska och 76 procent i engelska år 2010. Resultaten visar en viss försämring jämfört med 2009 i alla tre ämnen. I matematik är det en försämring från 89 procent till 76 procent 2010. Resultaten i de nationella ämnesproven tyder på att en relativt stor andel elever inte når de nationella målen i dessa ämnen och att resultaten behöver förbättras ytterligare.

Skolan har noterat de försämrade resultaten i matematik och har vidtagit bl.a. kompetenshöjande insatser för lärarna.

Rektorn måste ta ansvar för att lärarna arbetar utifrån de nationella målen. Vidare måste rektorn följa upp lärarnas undervisning och utvärdera skolans resultat och insatta stödåtgärder så att kunskapsmålen nås. Rektor behöver också se till att lärarna undervisar i de ämnen som de har utbildning för. Skolans arbete med åtgärdsprogram behöver vidareutvecklas så att det blir ett bättre redskap när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring elever i behov av särskilt stöd. Inför det fortsatta arbetet med att vidareutveckla åtgärdsprogrammen är det viktigt att rektorn tar ansvar för att en utredning alltid ligger till grund för upprättandet av åtgärdsprogram. Även en utredning av lärmiljön bör finnas med. Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav. Avslutningsvis vill Skolinspektionen peka på att eleverna vid Hummelstaskolan ges möjligheter att i undervisningen formulera och pröva antaganden, lösa problem, argumentera och kritiskt granska och värdera påståenden.

Skolinspektionen har i tillsynen av Hummelstaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn tar inte ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn har inte vidtagit åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).

- Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag och 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

I samband med uppföljningen av Hummelstaskolans tillsyn begär Skolinspektionen en sammanställning, på övergripande skolnivå, av elevernas kunskapsresultat utifrån kursplanernas krav.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Enköpings kommun har ansvar för att Hummelstaskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Enköpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Enköpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Tommy Bucht deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Stig Westlund

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Hummelstaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Enköpings kommun under januari 2011 - maj 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Hummelstaskolan den 27 januari. Ansvarig för tillsynen har undervisningsrådet Stig Westlund och Tommy Bucht varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Hummelstaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Hummelstaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Hummelstaskolan

Hummelstaskolan	Antal elever
Grundskoleklass	161
Förskoleklass	28

Källa: Skolans egna uppgifter februari 2011

Hummelstaskolan är belägen ca 8 kilometer väster om Enköping. Grundskolan är indelad i två arbetslag, Förskoleklass – årskurs 2 och årskurserna 3-5. I varje arbetslag ingår personal från förskoleklass, grundskola och skolbarnsomsorg och arbetslagen leds av en arbetslagsledare. Skolan leds av en rektor och i ledningsgruppen ingår arbetslagsledarna.

Hummelstaskolan ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, vilket även kommunens övriga skolor gör. Ansvarstagandet för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen beskrivs i separata rapporter.

I det sammanfattande protokollet nedan markeras endast när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar redovisas efter denna sida.

Tillsynsprotokoll för Hummelstaskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Hummelstaskolan har inga övergripande sammanställningar av elevernas måluppfyllelse i alla ämnen. Därmed saknas viktiga underlag för att bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget.

Det resultat som finns gäller de nationella ämnesproven. Av de elever i årskurs 3 som deltog i proven år 2010 nådde 87 procent målen i matematik och 72 procent i svenska.

Av de elever i årskurs 5 som deltog i proven samma år nådde 76 procent målen i matematik, 73 procent i svenska och 76 procent i engelska. Resultaten visar en viss försämring jämfört med 2009 i alla tre ämnen. I matematik är det en försämring från 89 procent till 76 procent. Skolan har noterat de försämrade resultaten i matematik och har vidtagit bl.a. kompetenshöjande insatser för lärarna.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid Hummelstaskolan genomförs gemensamma diskussioner och samtal om skolans uppdrag. I intervjuer med rektor och lärare framkommer att det saknas en samsyn kring i vilken grad det är de kommunala kunskapsmålen eller de nationella målen som ligger till grund för planering och utvärdering av undervisningen. Rektorn bekräftar att det förs diskussioner om den roll kursplanernas och läroplanens mål att sträva mot ska ha i undervisningen men att samsynen till viss del saknas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Rektorn har inte vidtagit åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Av skolans egna dokument framgår att det finns lärare inom trä- och metallslöjd och de naturorienterande ämnena som saknar utbildning för de ämnen de i huvudsak undervisar i.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättas individuella utvecklingsplaner, IUP, för alla elever. De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet. Planerna är inte alltid utformade på ett sådant sätt att eleven och elevens vårdnadshavare får en tydlig information om elevens kunskaper i relation till kursplanemålen. Det går inte heller alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska utvecklas mot målen. I några av de planer Skolinspektionen tagit del av används uttryck såsom "Läsa för att öka läshastigheten", "att få stöd i läsutvecklingen och med matematikarbetet, se åtgärdsprogram" och "du kan mycket om du vill" vilka inte tar sin utgångspunkt i de nationella målen. Vidare saknar planerna skriftliga omdömen i alla ämnen som eleverna har undervisning i, bl.a. redovisas no-ämnena som block och inte som enskilda ämnen. Därmed får inte eleven och elevens vårdnadshavare en tydlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn beskriver att han håller sig förtrogen med verksamheten genom medarbetarsamtal, arbetsplatsbesök samt samtal med elever, föräldrar och kollegor. Det framkommer i intervjuer och spontana samtal med lärarna att rektorn varken följer upp undervisningens kvalitet eller hur läroplanens mål att sträva mot verkligen genomsyrar undervisningen. Det är speciellt viktigt att rektorn ökar sina ansträngningar i dessa avseenden, inte minst med tanke på de låga kunskapsresultat som redovisas i de nationella ämnesproven.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I samtal med rektorn och lärare framkommer att det på skolnivå saknas en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Arbetslagen och enskilda lärare har däremot en god bild av sina elevers kunskapsresultat, bl.a. genom den dokumentation som sker i ett digitalt redovisningssystem inför utvecklingssamtalen. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det inte går att i det digitala systemet göra sammanställningar av elevernas kunskapsresultat på skolnivå. Rektorn har dock inte skaffat sig en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen på annat vis. Därmed saknar rektorn viktiga underlag för att kunna följa upp och analysera om skolans verksamhet är utformad på ett sätt som ger eleverna möjlighet att nå de nationella målen för utbildningen. Skolan saknar således ett fullt ut fungerande uppföljningssystem. Rektorn behöver systematisera kvalitetsarbetet ytterligare och kommunicera uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också att behov av förbättringsinsatser tydliggörs.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödin-satser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Genom intervjuer med rektorn och lärarpersonal kan Skolinspektionen konstatera att skolan saknar rutiner för att följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och fungerar på övergripande skolnivå. Den uppföljning och utvärdering som skolan gör ligger på individnivå. Det är angeläget att rektorn säkerställer att de stödinsatser som görs på skolan också leder till avsedda resultat. Därmed saknas viktiga underlag och fungerande rutiner för att rektor ska kunna följa upp och eventuellt ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte gällande författningskrav

Författningsstöd

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, vilken även fungerar som plan mot kränkande behandling. Planen bygger på enkäter i årskurserna 3 och 5 samt en föräldraenkät, övriga elever har inte varit delaktiga i kartläggningsarbetet. Utifrån dessa enkäter har skolan valt ut ett antal frågor som rör trivsel, inflytande och trygghet. Skolinspektionen kan inte av planen utläsa vilka specifika åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året samt vad som är relevant för de olika verksamheterna. Vidare framgår inte hur planen ska följas upp och utvärderas.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte förordningens krav. Elevens behov framgår inte alltid tydligt. Åtgärder som skolan föreslår är sällan tillräckligt konkreta och inte heller relaterade till läroplanen och kursplanerna. Det framgår inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till, bl.a. kan det stå i åtgärdsprogrammet att eleven ska gå till studion en gång per vecka".